Анна Леонтьєва

ПРОФІЛАКТИКА ТУБЕРКУЛЬОЗУ СЕРЕД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Туберкульоз, за визначенням провідних вчених, продовжує залишатися глобальною проблемою.

Туберкульоз (сухоти) – інфекційне захворювання, що спричинюється мікробактеріями туберкульозу (паличкою Коха). На туберкульоз хворіють незалежно від статі, віку, національної приналежності чи соціального становища. Туберкульоз уражає всі органи й системи людського організму, та найчастіше він виявляється в легенях.

Є багато видів мікобактерій (людських, бичачих, та ін.) і всі вони можуть уражати людину. Різноманітні мікобактерії – дуже стійкі в навколишньому середовищі. При температурі –20° мікобактерії туберкульозу зберігають життєздатність протягом 7 років. Ультрафіолетові промені вбивають мікобактерії туберкульозу через 2–3 хвилини.

Зараження відбувається повітряно-пиловим (через вдихання зараженого пилу), повітряно-крапельним (через вдихання повітря, в яке кашляв або чхав хворий) шляхами. Можливі й інші шляхи зараження. Однак, найчастіше туберкульозом заражаються від хворих (членів родини, сусідів, співробітників), які кашляють, спльовують мокротиння, зокрема.

Найчастіші симптоми туберкульозу: стійкий кашель із виділенням мокротиння, тривале підвищення температури тіла, швидка втомлюваність, втрата апетиту та безпричинне схуднення, потовиділення, особливо вночі, задишка, кровохаркання. Але він може розвиватися й безсимптомно або виявляється лише один із симптомів.

Основні складові профілактики туберкульозу:

1. Соціальна профілактика (оздоровлення умов навколишнього середовища, покращення умов життя населення, його здоров’я).

Важливо також вести здоровий спосіб життя (не палити, не вживати наркотиків, не зловживати спиртним), бути фізично активними, повноцінно і раціонально харчуватися. Харчування має бути вітамінізованим, містити достатню кількість білків, жирів, вуглеводів.

Загартування зміцнить імунітет, який не допускає проникнення у організм збудників хвороб.

2. Санітарна профілактика (передбачає заходи з попередження інфікування мікобактеріями туберкульозу здорових людей і налагодження безпечного контакту з хворим на туберкульоз в активній формі).

Серед здорового населення необхідно пропагувати здоровий спосіб життя, роз’яснювати шкідливість алкоголю, паління, важливість щеплень БЦЖ для профілактики туберкульозу, флюорографічних обстежень і туберкулінодіагностики, як методів раннього виявлення цього захворювання. Одночасно слід пояснити, що при появі навіть мінімальних симптомів хвороби необхідно звертатися за медичною допомогою,

оскільки лише за умови ранньої діагностики захворювання можливе повне вилікування в короткий час.

3. Специфічна профілактика (це вакцинація і ревакцинація вакциною БЦЖ). Вакцинація БЦЖ спрямована на створення специфічного протитуберкульозного імунітету в неінфікованих осіб. Вакцина БЦЖ (ВСО – бацила Кальметта-Герена) – це висушені живі мікробактерії, які втратили патогенність, але зберегли імунні властивості.

Для своєчасного виявлення інфікованих мікобактеріями та хворих на туберкульоз їм щороку проводяться так звані туберкульозні випробування (реакція манту), які роблять усім без винятку дітям. Якщо після введення препарату (туберкулін – це екстракт із культури туберкульозних бактерій, який вводиться дитині під шкіру) шкіра у місці уколу червоніє і набрякає (позитивна реакція), то в організмі є або була паличка туберкульозу. Але це не означає, що є захворювання. Позитивна реакція вказує на захворювання тільки у немовлят, а у старшому віці – на інфікування. Якщо в організмі була інфекція, то позитивна реакція зберігається на все життя.

Важливе профілактичне значення мають щеплення, які проводяться всім новонародженим дітям на 4–6 день життя, а також дітям у віці 7 та 14 років, які мають негативну туберкулінову пробу.

Вакцинація БЦЖ у 5 разів зменшує можливість захворювання на туберкульоз. На фоні її широкого застосування значно знизилася захворюваність дітей на тяжкі форми туберкульозу органів дихання, дуже рідко виникає туберкульозний менінгіт.

З метою профілактики туберкульозу кожен з нас повинен регулярно здійснювати флюорографічне обстеження.

4. Хіміопрофілактика (застосування протитуберкульозних препаратів з метою попередження туберкульозу в осіб, які мають великий ризик захворювання на нього). Хіміопрофілактика на 50 % зменшує можливість захворювання на туберкульоз серед осіб, які її отримують.

Список використаних джерел:

1. Зубицька Н. П. Туберкульоз: лікування та профілактика. – Київ, 2008.
2. Справочник фельдшера. – М.: Изд-во ЭКСМО – Пресс, 2002. – 1020 с.
3. Федищенко Ю. І., Мельник В. М. Сучасні методи діагностики, лікування і профілактики туберкульозу. – Київ: Здоров’я, 2002. – 904 с.
4. Коденко Я. В. Основи медичних знань: Навч. посібн. – К.: Арт-освіта, 2007. – 159 с.